

1. Kabinetvoorstellen/ miljoennota 2004

Voorafgaande aan het overzicht van de belangrijkste fiscale wijzigingen moet worden opgemerkt dat het nog slechts **voorstellen** zijn en waarvan de uitwerking nog niet bekend is.

- **In één keer heffing over VUT-uitkering of prepensioen en stoppen fiscaal familiëren pensionering voor 65 jaar.**

Het eerste deel is reeds uitgebreid in de media geweest. De aanspraak (= toekomstige uitkeringen) moeten in één keer worden afgerekend. De VUT c.q. het prepensioen wordt door deze verplichte “vooruit financiering” onaantrekkelijker. Een en ander zal per *1 januari 2005* ingaan.

Het tweede deel is feitelijk ingrijpender, omdat premies voor de VUT of prepensioen in zijn geheel niet meer aftrekbaar zullen zijn. Ook de zogenaamde overbruggingslijfrente van 60-65 jaar komt te vervallen. *Daarnaast zal ook de stamrecht vrijstelling voor de ontslagvergoeding in de loonbelasting komen te vervallen.* Beide maatregelen zullen per 1 januari 2005 van kracht worden.

- **Beperking hypotheekrenteaftrek bij realisatie meerwaarde eigen woning**

Er wordt een bijleenregeling geïntroduceerd die geldt bij verhuizing naar een duurdere eigen woning. De maximale hypotheekrenteaftrek is de oude hypotheekschuld plus het bijleen bedrag. Dit laatste is de benodigde hypotheek voor de nieuwe eigen woning (aankoopprijs inclusief kosten) minus de verkoopopbrengst van de oude woning (verkoopprijs minus kosten). Kort gezegd: géén hypotheekrenteaftrek meer voor de meerwaarde in de verkochte eigen woning.

Belangrijk: Indien vóór 1 januari 2004 een aankoop- *of* verkoopverplichting is of wordt aangegaan zou de nieuwe regeling niet van toepassing zijn!

Als anti-misbruikbepaling is opgenomen dat de beperking ook van toepassing is als binnen tien jaar na verkoop van een eigen woning (met verkoopopbrengst) weer een eigen woning wordt gekocht.

Positief is de doorgang (*1 januari 2005*) van de regeling dat het eigenwoning forfait vervalt voorzover er geen aftrekbare hypotheekrente meer is.

- **Mobiliteit**

Bijtelling auto van de zaak wordt vast 20%. Dit tenzij minder dan 500 kilometer privé wordt gereden, dan bedraagt de bijtelling nihil. Al het woon-werkverkeer is voor de inkomstenbelasting voortaan zakelijk. Een welkome vereenvoudiging van de huidige regeling. Tevens zal de nieuwe regeling in de meeste gevallen ook leiden tot een lagere belastingdruk op de lease auto.

De vergoeding voor alle zakelijke kilometers met ander vervoer (privé auto, fiets, openbaar vervoer) wordt 17 Eurocent per kilometer. Ook hierbij kwalificeert het woon-werkverkeer als zakelijk. Het beruchte reiskostenforfait komt dus te vervallen! Bij reizen met openbaar vervoer kan gekozen worden voor of de 17 Eurocent per kilometer of vergoeding van de werkelijke kosten.

DE BRUYN KOPSSTRAAT 14 • 2288 ED RIJSWIJK • TEL +31 (0)70 33 66 000 • FAX +31 (0)70 33 66 001
 - WAZ PMV@PMV.NL • WEBSITE WWW.PMV.NL

Deze, door velen als gedrocht ervaren, premieheffing komt vanaf 1 januari 2004 geheel te vervallen. Van belang is wel goed naar de arbeidsongeschiktheidsverzekering te kijken om “het gat” te dichten.

- **Introductie “levensloopregeling” de term voor de nieuwe verlofregeling**

Dit zal worden vormgegeven in een wettelijk recht voor iedere werknemer om dit op te bouwen. Zowel banken als verzekeraars kunnen de levensloopregeling gaan uitvoeren. Er kan overigens jaarlijks worden gekozen voor toepassing van de levensloopregeling of de voortzetting van de huidige spaarloonregeling. Cumulatie tussen beide is niet mogelijk.

Bij de levensloopregeling vindt over maximaal 12% van het jaarloon geen loonheffing en heffing werknemerspremies plaats. De maximale opbouw op enig moment bedraagt *anderhalf* jaar. Bij het opnemen van verlof is de uitkering belast voor de loonheffing, maar zullen geen werknemerspremies worden ingehouden. Het is mogelijk om twee jaar voor het ingaan van het ouderdomspensioen met behulp van de levensloopregeling met deeltijdpensioen te gaan voor maximaal 50% van de individuele arbeidsduur. Het verlof kan niet worden opgenomen binnen een jaar voor pensionering.

- **Elektronische aangifte voor ondernemers**

Een voor de Belastingdienst belangrijkste projecten is de *verplichte* elektronische aangifte voor de vennootschapsbelasting en de inkomstenbelasting voor ondernemers vanaf 1 januari 2005 (over het jaar 2004). Per die datum is het ook de bedoeling om de aangiften omzetbelasting uitsluitend elektronisch te laten doen. Vanaf 1 januari 2006 moeten ook de aangiften loonbelasting elektronisch worden ingediend.

Uiteraard zijn er nog vele andere aanpassingen. Nog enkele belangrijke aanpassingen:

- Tarieven en heffingskortingen box I 2° schijf jonger dan 65 jaar 40.35%! (2003: 38.65%!), de arbeidskorting gaat naar €1.241 (2003: €1.104).
- De scholingsaftrek komt geheel te vervallen.
- Afdrachtvermindering scholing vervalt.
- Afdrachtvermindering kinderopvang gaat van 30% naar 50% voor kosten tot €21.400.
- De Belastingdienst gaat voortaan “automatisch” de jaarlijkse voorlopige teruggaaf afgegeven aan de hand van de gegevens van het voorafgaande jaar. Belastingplichtigen kunnen een en ander eventueel zelf corrigeren.

2. **Twee jaar na verbouwing betaalde hypotheekrente aftrekbaar**

Een bijzondere uitspraak in het kader van aftrekbare hypotheekrente is de volgende. Begin 1997 voert A verbouwingen uit aan de woning ter waarde van NLG 50.000. Dit bedrag put A uit beschikbare spaarsaldi. Bij de verlenging van de hypotheek in 1999 verhoogt A de hypotheek met NLG 50.000.

Volgens Hof Den Haag heeft A voldoende aannemelijk gemaakt dat de verhoging van de hypothecaire lening in 1999 verband houdt met de verbouwing van de eigen woning begin 1997.

Het Hof acht aannemelijk dat A de verbouwkosten heeft voorgefinancierd uit eigen spaarsaldi met de bedoeling om, zodra de lopende hypotheek zou aflopen, deze lening te verhogen ter definitieve financiering van de kosten.

Ook de omstandigheid dat de verbouwkosten niet vooraf exact konden worden geraamd heeft A volgens het Hof kunnen doen besluiten niet al op het tijdstip waarop de uitgaven zich voordeden een aanvullende lening af te sluiten.

Commentaar:

In de praktijk zien we bovenstaande gang van zaken wel eens voorkomen. Mits er de bedoeling lag om extern te financieren én er onduidelijkheid over de totale uitgaven bestaat is deze hypotheekrente aftrekbaar aldus het Hof.

Dit is anders als eerst met eigen geld een eigen woning wordt **aangekocht**. Omdat bij aankoop de (aankoop)kosten te ramen zijn is deze Hof-uitspraak niet toepasbaar.

Overigens ook in de verbouwsituatie is ons advies, ter vermijding van fiscale problemen, eerst de externe financiering te regelen om vanuit het “(ver)bouwdepot” de kosten te gaan betalen.

3. “Verhuisregeling”

Bij de verkrijging van een in aanbouw zijnde nieuwe eigen woning kan gedurende maximaal 36 maanden renteaftrek worden verkregen naast de eventuele bestaande eigen woning.

Deze regeling ziet op de eigen woning die in het kalenderjaar (jaar 1) of in een van de daarop volgende twee jaren (jaar 2 en 3) als eigen woning zal dienen. Al naar gelang de woning later in jaar 1 wordt verkregen loopt de termijn terug van maximaal 36 maanden naar 24 maanden. De nieuwe staatssecretaris Wijn heeft aangegeven dat verzoeken om toepassing van de zogenaamde hardheidsclausule om de termijn te verlengen zullen worden afgewezen.

Een zelfde “termijnregeling” geldt ook bij echtscheiding. De eigenaar die de eigen woning in het kader van een echtscheiding verlaat waarbij de (ex) echtgenote dan wel partner in de woning blijft wonen dan is gedurende twee jaar de hypotheekrente aftrekbaar. Hierbij komt nog het aantal maanden in het jaar van scheiding.

Commentaar:

Bij bijvoorbeeld een lange oplevering van een in aanbouw zijnde eigen woning kan het dus voordelig zijn in januari te kopen in plaats van in december.

4. Fiscale behandeling aflossing op zogenaamde gemengde leningen

De staatssecretaris heeft een voor de praktijk belangrijk Besluit genomen. Bij de aflossing van een lening waarmee zowel de eigen woning als ook andere zaken (beleggingen, consumptie) zijn gefinancierd is het de vraag hoe een aflossing toegerekend moet worden. Fiscaal is het aflossen van een schuld voor de aanschaf, verbetering of onderhoud van de eigen woning (box I) veelal minder aantrekkelijk dan de aflossing van een lening in box III.

De staatssecretaris heeft thans aangegeven dat hij met betrekking tot schulden van vóór 2001 goedkeurt dat de aflossing van gemengde leningen zoveel mogelijk wordt toegerekend aan het leningsdeel in box III. Ook aflossingen van vóór 1 januari 2001 mogen zo worden toegerekend.

Tevens keurt hij goed dat bij de aanschaf van een pand dat deels wordt verhuurd en deels in gebruik is als eigen woning, naar vrije keuze kan worden toegerekend aan de delen van het pand. Ook hier zal een keuze om de schuld toe te rekenen aan de eigen woning fiscaal veelal het voordeligst zijn.

Bij gewijzigd gebruik van een pand, dat bijvoorbeeld eerst een eigen woning was en nu een deel wordt verhuurd, moet de lening pro rata worden toegerekend. Bij de aflossing van zo'n lening mag ook weer de keuze worden gemaakt op welk deel wordt afgelost. Deze keuze zal uit de aangifte moeten blijken.

Commentaar:

Er is recent een Hof uitspraak geweest waarbij de conclusie was dat een aflossing op een gemengde lening bestaande uit een leenbedrag pro rato moest worden toegerekend. Mede in reactie hierop heeft de staatssecretaris thans besloten voor leningen van vóór 1 januari 2001 een soepeler standpunt ingenomen. Zeer belangrijk is dat leningen van ná 1 januari 2001 zodanig worden afgesloten dat geen gemengde leningen maar meerdere separate leningen ontstaan. Immers voor een gemengde lening van ná 1 januari 2001 geldt wel een, in de meeste gevallen ongunstige, pro rato toerekening!

5. Fiscale bestrijding steekpenningen

De Belastingdienst gaat de aftrek van kosten weigeren als aannemelijk is dat de opgevoerde kosten bestaan uit betaalde steekpenningen. Voor die weigering is niet langer een strafrechtelijke veroordeling nodig. Dit staat in het wetsvoorstel "Uitbreiding van de niet-aftrekbaarheid van kosten en lasten die verband houden met omkoping" dat Staatssecretaris Van Eijck op 14 mei 2003 naar de Tweede Kamer heeft gestuurd. Het voorstel beoogt de fiscale behandeling van steekpenningen in lijn te brengen met de aanbevelingen van internationale organisaties op dit punt.

6. Voorziening risico loondoorbetaling bij ziekte wordt niet toegestaan

Bij A BV zijn een inkoper en een administratief medewerker in dienst. A BV heeft aangegeven dat de topdrukte in het voorjaar veel stress en hoge werkdruk veroorzaakt bij vooral de inkoper. Deze inkoper lijdt aan een chronische ziekte die zeer waarschijnlijk zal leiden tot uitval. Wanneer dat zal gebeuren, en de mate waarin, zijn bij A BV onbekend.

Hof Den Bosch heeft bepaald dat A BV geen voorziening mag vormen ter zake van het risico van loondoorbetaling bij ziekte in latere jaren. De verplichting tot loondoorbetaling vloeit voort uit een arbeidsovereenkomst en ontstaat naarmate de tijd verstrijkt, zodat deze loonkosten al naar hun aard kosten zijn die ten laste van de winst komen in het jaar waarin zij ontstaan.

Stress en hoge werkdruk als eventuele oorzaak van een ziekte, die tot gevolg heeft dat niet meer aan de arbeidsverplichting kan worden voldaan, staat in een te ver verwijderd verband tot de betalingsverplichtingen om toekomstige verplichtingen tot het betalen van loon in een eerder jaar ten laste van de winst te kunnen brengen dan het jaar waarin die verplichtingen ontstaan.

Conclusie:

Voor de loondoorbetalingsverplichting kan géén voorziening worden gevormd.

7. **Aan- en verkoop winkelpand leidde tot inkomsten uit andere arbeid en dus belastingheffing**

Mevrouw A kocht in juni 1997 voor NLG 750.324 een winkelpand. Daarvoor had zij al een huurovereenkomst gesloten om het pand met ingang van 1 september 1997 te gaan verhuren aan een detailhandelorganisatie. Het pand werd verbouwd om het geschikt te maken voor de verhuur en er werd ook een parkeerterrein aangelegd.

Vast is komen te staan dat een en ander plaats vond na uitgebreid overleg tussen de detailhandelsorganisatie en de heer B, de partner van mevrouw A. De heer B beschikte over specifieke deskundigheid en ervaring op het gebied van projectontwikkeling en was ook op de hoogte van het feit dat de detailhandelsorganisatie op zoek was naar winkellocaties.

In december 1997 verkocht mevrouw A het pand voor NLG 2.000.000 aan C en D, die reeds meerdere panden verhuurden aan de detailhandelsorganisatie.

Hof Leeuwarden besliste dat de inspecteur naar aanleiding van de verkoop van het winkelpand terecht een bedrag van NLG 783.042 (NLG 2.000.000 minus aankoopkosten en de verbouwingskosten) tot de inkomsten uit andere arbeid van mevrouw A had gerekend. Het Hof vond het aannemelijk dat mevrouw A het pand had aangekocht met het oogmerk dit met voordeel te verkopen, terwijl dit voordeel voor haar ten tijde van de aankoop voorzienbaar was. Indien en voor zover de deskundigheid van de heer B daarbij een rol had gespeeld, had hij die deskundigheid volgens het Hof kennelijk ten dienste van mevrouw A gesteld teneinde het voordeel te behalen.

Commentaar:

Ook onder de Wet Inkomstenbelasting 2001 zou deze handeling belastbaar zijn in box I als resultaat uit overige werkzaamheden door artikel 3.91 lid 1 letter c die bepaalt: “Onder werkzaamheid wordt mede verstaan: het rendabel maken van vermogen op een wijze die *normaal, actief vermogensbeheer te buiten gaat*, zoals bij het uitponden van onroerende zaken, het in belangrijke mate door belastingplichtige zelf verrichten van groot onderhoud of andere aanpassingen aan een zaak, of het aanwenden door de belastingplichtige van voorkennis of daarmee vergelijkbare bijzondere vormen van kennis”

De opsomming achter “zoals”, welke door de wetgever is aangegeven, is overigens niet uitputtend bedoeld.

8. Nieuwe Europese factuurvereisten met ingang van 2004

Vanaf 1 januari 2004 gelden binnen de hele Europese Unie dezelfde regels voor facturen. Voor Nederlandse ondernemers betekent dit een toename van het aantal verplichte gegevens.

Op de nieuwe factuur moet staan:

- de datum van uitreiking;
- een volgnummer voor eenduidige identificatie;
- de BTW-nummers van leverancier **én afnemer indien sprake is van BTW-verlegd (nieuw)**;
- de naam, adres en woonplaats gegevens van de leverancier en afnemer;
- hoeveelheid/ omvang, aard en datum van de geleverde goederen of diensten;
- de datum van een eventuele vooruitbetaling **(nieuw)**;
- de maatstaf van heffing voor elk tarief of elke vrijstelling **(nieuw)**;
- de eenheidsprijs exclusief BTW en eventuele vooruitbetalingskortingen en-rabatten die niet in de eenheidsprijs zijn begrepen **(nieuw)**;
- een verwijzing naar een eventueel toegepaste vrijstelling of verleggingsregeling **(nieuw)**;
- een verwijzing naar een eventuele marge-regeling **(nieuw)**;
- gegevens waarmee kan worden vastgesteld of een vervoermiddel nieuw is;
- het BTW-nummer plus naam, adres en woonplaats van de fiscale vertegenwoordiger bij de verlegging van de BTW **(nieuw)**.

Met name het toevoegen van het BTW-nummer van de afnemer zal bij diensten of leveringen aan ondernemers van belang zijn.

9. Herziening keuze toerekening inkomensbestanddelen tussen partners

Een belastingplichtige en zijn (fiscale) partner kunnen de gekozen verdeling van inkomensbestanddelen nog wijzigen tot het moment dat de aanslag van de belastingplichtige of zijn partner onherroepelijk vaststaat. Dit geldt voor de toerekening van alle gemeenschappelijke inkomensbestanddelen en voor de bestanddelen van de rendementsgrondslag van box III. Als de aanslag van een van beide partners onherroepelijk vaststaat kan de verdelingskeuze niet worden herzien. Dit heeft de Staatssecretaris van Financiën geantwoord op een vraag over de toerekening van inkomensbestanddelen tussen partners.

Commentaar:

Van belang is dat een eventuele keuze voor het fiscale partnerschap zelf na het indienen van de aangifte niet meer gewijzigd kan worden tot het moment dat de aanslag onherroepelijk vaststaat.

10. Géén herinvoering bijzondere tarieven

De staatssecretaris heeft de vaste commissie voor Financiën van de Eerste Kamer, overigens pas ruim een jaar nadat deze vaste commissie daarom had gevraagd, geantwoord dat de bij de invoering van de Wet IB 2001 afgeschafte bijzondere tarieven, het 45% tarief en het 20% tarief, om budgettaire redenen niet zullen worden heringevoerd.

Het onderzoek naar de mogelijke knelpunten in de fiscale behandeling van bedrijfsoverdrachten verkeert, blijkens de brief van de staatssecretaris, in een afrondende fase en de rapportage zal binnenkort naar de Eerste Kamer worden gestuurd.

11. BV mocht kosten en lasten van een Ferrari niet ten laste van resultaat brengen

Een belangrijke Hof-uitspraak. BV X hield zich bezig met de exploitatie van onroerende zaken. A was enig aandeelhouder en directeur van de BV. In mei 1996 kocht A een Ferrari 512 TR op naam van BV X. In juni 1997 bezocht D met de Ferrari een evenement in Italië. Tijdens de reis werd de Ferrari gestolen. BV X had de Ferrari in haar jaarrekening 1996 geactiveerd voor NLG 110.380 en een afschrijving van NLG 14.583 in aanmerking genomen. In de jaarrekening 1997 pleegde BV X een reguliere afschrijving van NLG 20.573 en nam NLG 89.809 als boekverlies vanwege het niet verzekerd zijn van de gestolen auto.

De Belastingdienst stelde dat de afschrijvingen, het boekverlies en de overige kosten van de Ferrari niet ten laste van het resultaat van BV X konden worden gebracht. BV X ging daartegen in beroep.

Hof Amsterdam besliste dat de Belastingdienst aannemelijk had gemaakt dat de met de Ferrari verband houdende uitgaven uitsluitend waren gedaan ter bevrediging van de persoonlijke behoeften van aandeelhouder A. Het Hof volgde het standpunt van de Belastingdienst dat een zakelijk gebruik van de Ferrari niet aannemelijk was en handhaafde de correcties.

Commentaar:

Na de zogenaamde Cessna-arresten en het renpaard-arrest is deze uitspraak een verdere stap in de beoordeling door de Belastingdienst van uitgaven gedaan door BV's, waarvan gezegd kan worden dat deze "uitsluitend waren gedaan ter bevrediging van de persoonlijke behoeften van de aandeelhouder" en dus als zodanig geen kosten voor de BV vormen.

De Belastingdienst zal zich in de toekomst vermoedelijk meer en meer gaan richten op een beoordeling van dit soort uitgaven van de BV die dienen voor de persoonlijke behoefte bevrediging van de aandeelhouder. Overigens blijkt mede uit het renpaard-arrest dat ook aan de bevrediging van de persoonlijke behoeften zakelijke aspecten kunnen zitten waardoor een deel van de uitgaven als kosten mogen worden genomen. Omdat Hof Amsterdam hier heeft vastgesteld dat er "uitsluitend" sprake is van een persoonlijke bevrediging van de aandeelhouder vervalt de gehele aftrek.